

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VALSTYBINĖS MIŠKŲ TARNYBOS DIREKTORIUS

ISAKYMAS
DĖL VI VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS
PROJEKTŲ PATVIRTINIMO

2019 m. birželio *10* d. Nr. *167* 19-V
Kaunas

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 „Dėl Miškų tvarkymo schemų ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“, 20, 22-23 punktais:

1. Tvirtinu:

1.1. VI Valstybinių miškų urėdijos patikejimo teise valdomų Biržų regioninio padalinio administruojamų valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą 2019-2028 metams;

1.2. VI Valstybinių miškų urėdijos patikejimo teise valdomų Panevėžio regioninio padalinio administruojamų valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą 2019-2028 metams;

1.3. VI Valstybinių miškų urėdijos patikejimo teise valdomų Joniškio dalies (nuo 2018-01-08 iki 2019-01-01 buvusio Pakruojo regioninio padalinio) regioninio padalinio administruojamų valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą 2019-2028 metams;

1.4. VI Valstybinių miškų urėdijos patikejimo teise valdomų Rokiškio dalies (nuo 2018-01-08 iki 2019-01-01 buvusio Kupiškio regioninio padalinio) regioninio padalinio administruojamų valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą 2019-2028 metams.

2. N u r o d a u:

2.1. vidinės miškotvarkos projektų santraukas skelbti Valstybinės miškų tarnybos interneto svetainėje;

2.2. patvirtintus vidinės miškotvarkos projektus registruoti Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastrė.

3. VI Valstybinių miškų urėdijos Biržų, Panevėžio, Joniškio dalies (nuo 2018-01-08 iki 2019-01-01 buvusio Pakruojo regioninio padalinio), Rokiškio dalies (nuo 2018-01-08 iki 2019-01-01 buvusio Kupiškio regioninio padalinio) regioninių padalinių vidinės miškotvarkos projektus (originalus) saugoti Valstybinės miškų tarnybos Miškų kadastro skyriaus archyve Pramonės pr. 11A, Kaunas.

Direktorius

Albertas Kasperavičius

Inga

VI VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS BIRŽŲ REGIONINIO PADALINIO (BUV. BIRŽŲ MU)

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

S A N T R A U K A

Vienas svarbiausių VI Valstybinių miškų urėdijos tikslų yra miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas vadovaujantis visuotinai pripažintais tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais. Įmonė valstybinius miškus valdo patikėjimo teise, jais disponuoja įstatymų nustatyta tvarka.

Vidinės miškotvarkos projektai – tai miškų ūkio veiklos planai, rengiami visoms valstybinių miškų valdytojų ir privačioms miškų valdoms arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esančiai miško žemei, skiriami konkrečių tvarkymo priemonių sistemai jose nustatyti.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas VI Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems ir naudojamiems miškams Biržų regioniniame padalinyje vadovaujantis VI Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus 2018-01-12 įsakymu Nr. ĮS-95 „Dėl vidinės miškotvarkos projektų parengimo“. Pagal šį projektą miškai bus tvarkomi, naudojami ir atkuriami ateinančius dešimt metų - nuo projekto patvirtinimo datos.

Projektavimas atliktas naudojant 2017 m. valstybinės miškų inventORIZACIJOS duomenis, kurie apibūdina medynų taksacinius rodiklius (rūšinę sudėtį, amžių, aukštį, skalsumą, tūrį ir kt.), dirvožemio sąlygas, pomiškio ir trako kiekį, miškų sanitarinę būklę. Projekte taip pat įvertinta 2008-2017 metais vykdyta miško ūkinė veikla, patikslintos saugotinių augalų ir gyvūnų radavietės, gamtos ir kultūros vertybių vietos, aprašyti rekreaciniai objektai bei remiantis visais surinktais duomenimis suprojektuotos ūkinės priemonės artimiausiam dešimtmečiui.

Miškų inventORIZACIJA atlikta vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, patvirtinta Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2010 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 11-10-V „Dėl Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos patvirtinimo“, sklypinio metodu, naudojant aerofotografavimo medžiagą – 2009; 2012 m. spalvotus ortofotografinius žemėlapius ir 2016 m. spalvotas spektrozonines aerofotonuotraukas. Lauko darbų metu nustatyta:

- medynų taksaciniai rodikliai (rūšinė sudėtis, amžius, aukštis, skalsumas, tūris ir kt.);
- augaviečių tipai (dirvožemio sąlygos);
- pomiškio ir trako kiekis;
- miškų sanitarinė būklė.

Atliktas vykdytos miško ūkinės veiklos įvertinimas (pagrindinių neplėnų kirtimų, ugdymo kirtimų, miško želdinių) ir suprojektuotos ūkinės priemonės kitam vykmečiui. Taip pat patikslintos saugotinių augalų ir gyvūnų radavietės, gamtos ir kultūros vertybių vietos, aprašyti rekreaciniai įrenginiai.

Svarbiausi VI Valstybinių miškų urėdijos tikslai yra miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas vadovaujantis visuotinai pripažintais tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais, visuomenės informavimas apie Biržų regioninio padalinio miškus, jų būklę ir tvarkymą, miškų naudojimo rekreacinėms reikmėms intensyvinimas, racionalus, tolygus ir nepertraukiamas miško išteklių naudojimas bei miškų produktyvumo didinimas, auginamos medienos kokybės gerinimas, miškų ūkio ekonominio efektyvumo didinimas, miškų ekosistemų tvarumo užtikrinimas, biologinės įvairovės išsaugojimas ir gausinimas bei miškų sanitarinės ir priešgaisrinės apsaugos gerinimas, ūkininkavimas saugomų teritorijų miškuose pagal šių teritorijų tikslus bei uždavinius, visuomenės bendrųjų su miškais susijusių reikmių tenkinimas regiono ir šalies lygiu.

Siekiant šių tikslų įgyvendinimo, miškotvarkos darbų ir projekto rengimo metu sprendžiami tokie pagrindiniai uždaviniai ir naudojamos tokios priemonės:

- miškų išteklių inventorizavimas regioninio padalinio teritorijoje sklypiniu metodu, kiekybinių bei kokybinių miškų našumo, ūkinės bei gamtinės būklės rodiklių nustatymas;
- saugomų teritorijų ir gamtos bei kultūros vertybių inventorizavimas regioninio padalinio teritorijoje ir priemonių jų apsaugai numatymas;
- miškų ūkio veiklos per praėjusį vykmetį analizė bei įvertinimas;
- miškotvarkos projekto, pagal kurį organizuojamas VI miškų ūkis ir atliekami visi miškų naudojimo, atkūrimo bei miško žemių tvarkymo darbai artimiausią dešimtmetį, parengimas.

Biržų regioninio padalinio teritorijoje inventorizuotas bendras visų nuosavybės ir valdymo formų miškų plotas yra 60,7 tūkst. ha, iš jo 60,1 tūkst. ha yra miško žemė. Teritorijos miškingumas – 22,4 %. VI Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomas plotas Biržų regioniniame padalinyje yra 31402,9 ha, iš jo miško žemė sudaro 31099,5 ha (toliau – Biržų regioninio padalinio administruojami miškai), tai yra 52 % nuo bendro miškų ploto.

BIRŽŲ REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ RODIKLIAI

Biržų regioninio padalinio administruojami miškai (31402,9 ha) suskirstyti į devynias girininkijas: Latvelių, Tamošiūnų, Spalviškių, Būginių, Biržų, Vabalninko, Pasvalio, Joniškėlio ir Kriklinių. Vidutinis girininkijos plotas yra 3,48 tūkst. ha. Miškai suskirstyti į 938 kvartalus, o kvartalai – į 16049 taksacinių sklypų. Vidutinis kvartalo plotas – 33,5 ha, taksacinio sklypo plotas – 2,0 ha.

Miškai pagal ūkininkavimo tikslus ir pagrindinę funkcinę paskirtį priskirti miškų grupėms: I grupės (rezervatinių) miškų nėra, II grupės (ekosistemų apsaugos ir rekreaciniai miškai) sudaro 3,9 proc. (1231,2 ha), III grupės (apsauginiai miškai) – 5,1 proc. (1614,3 ha) ir IV grupės (ūkiniai miškai) – 91,0 proc. (28557,4 ha) ploto.

Mišku apaugusi žemė (medynai) sudaro 28661,2 ha, iš jų 19,4 % medynų yra kultūrinės kilmės (įveisti sodinant). Neapaugusių mišku plotų yra 826,4 ha (2,6 % miško žemės ploto), iš jų 755,6 ha kirtavietės, 29,6 ha – miško aikštės, 13,0 ha – žemė skirta miškui įveisti ir 28,2 ha – žuvę medynai. Ne miško žemės yra 303,4 ha (1,0 % bendro ploto), iš jų grioviai, kanalai – 200,7 ha, trasos (platesnės nei 10 m.) – 52 ha, pelkės – 25,5 ha ir kt.

Bendras medynų tūris yra 6,1 mln. m³. Vidutinis medynų tūris hektare – 214 m³, brandžių medynų – 314 m³, vidutinis einamasis tūrio prieaugis sudaro 7,51 m³/ha. Vidutinis medynų skalsumas yra 0,74, vidutinis visų medynų amžius – 46 metai.

Pagal vyraujančią medžių rūšį medynuose vyrauja beržynai, kurie sudaro 36,3 % visų medynų ploto. Nemažą dalį medynų sudaro eglynai – 26,8 %, iš kietųjų lapuočių ažuolynams tenka 3,1 % ir uosynams – 0,6 %. Minkštųjų lapuočių medynai sudaro 60,4 %, didžiąją dalį jų sudaro beržynai – 36,3 %, juodalksnynai – 9,9 % ir drebulynai – 9,4 %.

Medynai pagal brandumo grupes III ir IV grupių miškuose pasiskirsto taip: jaunuolynai sudaro 38 proc., pusamžiai – 26 proc., bręstantys – 12 proc. ir brandūs – 24 proc. ploto.

Vyrauja laikinai užmirkusios (70 proc.), derlingos augavietės. Užmirkusios ir pelkinės augavietės sudaro 24,9 proc., iš jų nusaustos apie 14,8 proc. ploto.

Biržų regioninio padalinio veiklos teritorijoje įsikūręs Biržų regioninis parkas, yra 12 valstybinių ir 5 savivaldybių draustiniai, taip pat Biržų girios biosferos poligonas. Padalinio teritorijoje yra biologinę įvairovę saugančios „Natura 2000“ teritorijos – dvi paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST) ir keturiolika vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus (BAST).

Biržų regioninio padalinio prižiūrimuose miškuose saugomos teritorijos užima 17131,3 ha arba 54,6 % miškų ploto. „Natura 2000“ teritorijose prižiūrimų miškų nevertinant šių teritorijų persidengimo – 32,8 tūkst. ha.

MIŠKO ŪKINĖS VEIKOS 2008–2017 METAIS ANALIZĖ

Miškotvarkos projekte pateikta 2008 m. miškotvarkos suprojektuotų ūkinių priemonių apimtis 2008 – 2017 metams, jų įvykdymo analizė ir įvertinimas. Analizuojant ūkinę veiklą panaudoti ir 1995 m. miškotvarkos duomenys. Valstybinių miškų plotas kito. Todėl ilgesnio laikotarpio analizei naudotas sąlyginis dydis, daugiau dėmesio skiriant paskutiniojo vykmečio (2008–2017 m.) duomenų analizei, ją atliekant 31099 ha miško žemės plote. Išvados suformuluotos atlikus administruojamų miškų rodiklių analizę, o atskirais atvejais apimant ir visus miškus (miško apsauga, medžioklės ūkis).

Miško plotų kaita. 2017 m. sklypinės miškų inventorizacijos duomenimis, inventorizuotas plotas yra 31402,9 ha. Kadastriniais matavimais patikslinus miško ribas, regioniniame padalinyje tvarkomų miškų plotas per 2008 – 2017 m. laikotarpį padidėjo 599 ha.

Miškų rūšinės sudėties kaita. Medžių rūšių kaita vertintina teigiamai, su pastebima spygliuočių (eglynų) dalies (8,6 proc.) ir ažuolynų (20 proc.) ploto didėjimo tendencija. Eglynų, ažuolynų plotas padidėjo, kadangi jais buvo atkuriamos plynumos ir žemė skirta miškui įveisti. Minkštųjų lapuočių medynų plotas sumažėjo, po pagrindinio naudojimo kirtimų atkuriant juos spygliuočiais, kietaisiais lapuočiais ar po ugdymo kirtimų keičiantis vyraujančiai medžių rūšiai. Tinkama linkme vyksta baltalksnynų ploto kitimas. Nuosekliai ir kryptingai miškininkaujant 16 proc. (215 ha) sumažėjo pastarųjų plotas.

Miško kirtimų analizė. Iš 1 ha mišku apaugusio ploto suprojektuota iškirsti likvidinio tūrio: 2008 m. – 4,1 m³ (2018 m. – 4,45 m³ projektuojama). Kertant daug mažiau prieaugio, vyko tolydus medienos tūrio kaupimas, kasmet sukaupiant po 3,0 m³/ha. Per vykmetį miškuose sukaupta 851,5 tūkst. m³ daugiau medienos, lyginant su 2007 m. duomenimis.

Medynų struktūra. III ir IV miškų grupėse jaunuolynai sudaro 38 proc., bręstantys medynai – 12 proc., pusamžiai – 26 proc. ir brandūs medynai – 24 proc.. III–IV grupių miškuose yra susikaupę per 995 ha (4 proc.) perbrendusių medynų, arba 17 proc. brandžių medynų ploto, daugiausiai minkštųjų lapuočių (drebulynų – apie 33 proc., beržynų – apie 28 proc., juodalksnynų – per 7 proc., kurių tolimesnis laikymas, dėl medienos kokybės blogėjimo, medynų tvarumo mažėjimo, tūrio prieaugio nuostolių ir kt., yra ne tik netikslingas, bet ir nuostolingas.

Medynų tūrio kaita. Inventorizacijos metu nustatytas didesnis medynų tūris, lyginant su praėjusios inventorizacijos duomenimis. Bendras medynų tūris didesnis 30 m³/ha. Brandžių medynų tūris didesnis 29 m³/ha. Vidutinis medynų tūris padidėjo dėl medienos prieaugio, savalaikių kirtimų kas sąlygoja didesnę medienos prieaugį ir inventorizacijos metu skiriant didelį dėmesį taksacinių rodiklių nustatymui.

Miško atkūrimas. Per vykmetį (2008-2017) plynai iškirsta 3781,3 ha medynų. Želdinta 33,8 proc. kirtaviečių, savaime atžėlė 46,6 proc., dar neatkurtos kirtavietės sudaro 19,6 proc. ploto. Neapaugusiam plote atkurta ir įveista 1650,1 ha želdinių. Pagerėjus želdinimo ir želdinių priežiūros darbų kokybei, pagerėjo vykmečio želdinių būklė: geri želdiniai sudaro daugiau kaip 73,7 proc., patenkinami – 25,4 proc., blogi – 0,9 proc. ir žuvusių želdinių nėra. Paliktose atželti kirtavietėse vyrauja želimas beržais – apie 62 proc., juodalksniais – 19 proc., spygliuočiais – apie 4 proc.. Atželę jaunuolynai yra mišrūs, ugdymo kirtimais formuojami tikslinių medžių rūšių medynai. Pažymėtina, kad mažėja jaunų pušynų plotai, buvusių brandžių pušynų plotuose atsikuria eglynai ir minkštųjų lapuočių medynai. Atželę jaunuolynai yra mišrūs, ugdymo kirtimais formuojami tikslinių medžių rūšių medynai.

Miško rekreacija. Gerinant poilsavimo sąlygas miškuose, padalinio darbuotojų pastangomis įrengti 19 įvairios paskirties rekreacijos objektai (17 poilsiaviečių, 2 atokvėpio vietos). Objektus visuomenė intensyviai naudoja, todėl dalis susidėvėję, jiems reikia priežiūros ir remonto.

Priešgaisrinė apsauga. Regioninio padalinio veiklos teritorijoje pirmos degumo klasės miškų yra 13 proc.. Administruojamuose miškuose pavojus kilti gaisrams yra palankesnis lyginant su bendra teritorija. Pirmos degumo klasės miškų čia yra 17 proc., antros – 27 proc. ir trečios – 56 proc.. Nors dedama daug pastangų profilaktinėms ir priešgaisrinės saugos priemonėms, per vykmetį kilo 19 gaisrų (gaisru apimtas plotas – 10,52 ha).

Miškų sanitarinė būklė. Dėl atliktų miškų sanitarinės apsaugos priemonių, nevertinant uosių džiūties, miškų sanitarinė būklė gana gera. Inventorizuota 29,8 tūkst. m³ sausulių ir virtelių (0,49 proc. nuo viso medynų tūrio). Apskaičiuotas natūralus metinis tūrio atkritimas sudaro 8,2 tūkst. m³. Biržų regioniniame padalinyje per praėjusį vykmetį didelių ligų ar kenkėjų pakenktų plotų praktiškai nebuvo.

Medžioklėtvarka. Didelis elninių tankumo didėjimas nuo 1970 metų padarė didelę žalą eglynams bei antrajam eglėi ardui. Elninių žvėrių gausa 2017 m. taip pat 1,6 karto viršija leistiną teritorijos talpą. Valstybiniuose miškuose elninių žvėrių pažeistų medynų nustatyta 1594,5 ha (5,5 proc. viso medynų ploto). Dauguma pažeidimų, tai ankstesnių metų pažeidimai (dabar taikomos efektyvesnės želdinių apsaugos priemonės).

Miškų sertifikavimas. Miškai sertifikuoti 2001 m., resertifikuoti 2006 m., 2011 m., ir 2016 metais.. Tai garantas, kad ūkininkaujama pagal tarptautinius reikalavimus – išsaugojant ir gausinant miško išteklius visuotinai pripažintais tvaraus (darnaus) miškų ūkio principais, subalansuojant ekonomines, ekologines ir socialines miškų funkcijas.

ŪKINIŲ PRIEMONIŲ PROJEKTAS ARTIMIAUSIAM DEŠIMTMEČIUI

Miško kirtimai. Pagrindinių miško kirtimų apimtis apskaičiuota vadovaujantis Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-362 „Dėl Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos nustatymo“, o kirtimai išdėstyti teritorijoje vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“. Metinis naudojimas apskaičiuotas 2017 m. miškų inventorizacijos duomenų pagrindu. Miškotvarkos mokslinės-techninės tarybos 2018-11-22 d. protokolu Nr. 45 pritarta Biržų regioninio padalinio miško kirtimų apimčiai. Pagrindinių kirtimų projektas parengtas pirmajam penkmečiui, po to, aktualizavus duomenų bazę, kirtimai bus suprojektuoti kitam penkmečiui. Ugdymo kirtimų būtinumas nustatytas miško sklypams pagal miškininkystės reikalavimus. Sanitarinių kirtimų apimtis apskaičiuota pagal medynuose (pradedant III amžiaus klase) natūraliai iškrentančios medyno tūrio dalies procentą ir koreguojant kirtimo normą pagal miškotvarkos metu nustatytą sausulių ir virtuolių kiekį.

Metinis medienos naudojimas sudaro 127,5 tūkst. m³ likvidinės medienos. Pagrindiniam naudojimui tenka 76,5 proc., ugdymo kirtimams – 15,7 proc., sanitariniams kirtimams – 3,9 proc., kitiems kirtimams – 3,9 proc. bendro naudojimo.

Vadovaujantis VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus 2018-11-14 įsakymu Nr. ĮS-454 „Dėl 2019 m. numatytų kirtimų nevykdymo natūralių buveinių apsaugai svarbiose teritorijose“, pagrindiniai miško kirtimai II miškų grupės miškuose neprojektuoti. Neplyni kirtimai III miškų grupės miškuose pagal plotą sudarys 86,5 %, IV miškų grupės miškuose – 14,5 %. Plynais kirtimais 2019–2023 m. planuojama iškirsti 1757,1 ha, iš jų 99 % ploto IV grupės ūkiniuose miškuose.

Iš 1 ha mišku apaugusio ploto kasmet bus iškertama po 5,63 m³ bendro arba 4,45 m³ likvidinio tūrio (iš jo pagrindiniais kirtimais 3,4 m³/ha). Pagal miškų grupes likvidinio tūrio iškertama: II – 1,6 m³/ha, III – 4,5 m³/ha ir IV – 4,57 m³/ha.

PROJEKTUOJAMA METINĖ KIRTIMŲ APIMTIS

Kirtimų rūšys	Metinė apimtis						
	Plotas, ha	tūris, tūkst. m ³		likvidinio tūrio proc. nuo bendro tūrio	likvidinis tūris, tūkst. m ³ , pagal miškų grupes		
		bendras	likvidinis		II	III	IV
Pagrindiniai kirtimai	395*	118,9	97,5	82	-	4,6	92,9
Ugdymo kirtimai	830	29,7	20,0	67	0,6	0,9	18,5
Sanitariniai kirtimai	x	6,2	5,0	80	0,5	0,5	4,0
Kiti kirtimai	x	6,2	5,0	80	0,7	0,8	3,5
Iš viso		161,0	127,5		1,8	6,8	118,9

*ekvivalentinis plotas

Bendras einamasis medynų tūrio prieaugis – 7,51 m³/ha,. Per pirmąjį penkmetį II miškų grupės miškuose projektuojama vidutiniškai iškirsti 32 proc., III - 83 proc. ir IV miškų grupių miškuose –76 proc. bendro prieaugio. Medienos naudojimo procentas – 2,6 proc. viso medienos tūrio. Kasmet miško kirtimais bus apimama 4,3 proc. viso medynų ploto.

Potencialiai naudotinių miško kirtimo atliekų kiekio įvertinimas. Kirtimo atliekos sudarys apie 29 proc. (37196 m³) suprojektuoto kirsti pagrindiniais ir ugdymo kirtimais tūrio. Metiniai energetinės medienos su žieve ištekčiai atskirais kirtimais pagal iškertamą tūrį, jaunuolynų ugdymo kirtimais sudarys 11 proc. (4064 m³), retinimo – einamaisiais kirtimais – 15 proc. (5560 m³) ir pagrindiniais kirtimais – 74 proc. (27572 m³). Kirtimo atliekų struktūroje šakos sudarys apie 39 proc., malkos ir sausuoliai – 44 proc., smulkūs medeliai – 11 proc. ir stiebų viršūnės – 6 proc.. Kadangi kelmų panaudojimas galimas tik ateityje, pagrindinę biomasę sudarys šakos (39 proc.).

Miško atkūrimas. Miško atkūrimo fondą sudaro 826,4 ha inventorizuotų neapaugusiu mišku plotų ir 1757,1 ha medynų suprojektuotų kirsti plynai 2019 – 2023 metais, iš viso 2583,5 ha. Želdinti numatoma apie 42 %, paliekama želti – 58 % ploto, taip pat bus taikomas ir mišrusis atkūrimo būdas. Metinė miško atkūrimo apimtis pirmajam penkmečiui – 339 ha. Siekiant gausinti ir didinti Lietuvos miškingumą, kasmet planuojama įveisti apie 2 ha miško, priklausomai nuo naujos miško įveisimui tinkamos valstybinės žemės įsigijimo galimybės.

Kitos ūkinės priemonės. Regioninio padalinio administruojamuose miškuose kasmet numatoma atlikti atnaujinant: 60 km kvartalinių linijų, 30 km ribinių linijų, 40 km mineralizuotų juostų, taip pat numatoma atlikti 80 km sausinamojo tinklo priežiūros.

Miško apsauga. Suprojektuota sanitarinių kirtimų apimtis (5,0 tūkst. m³ likvidinės medienos per metus). Vadovaujantis Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1-204 „Dėl Miško sanitarinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“, rekomenduotos biologinės, cheminės ir kitos sanitarinės miškų apsaugos priemonės.

Priešgaisrinė apsauga. Parengtas priešgaisrinio tvarkymo planas visai miškų teritorijai. Miškai suskirstyti degumo klasėmis: aukšto degumo (17 proc. miškų), vidutinio degumo (27 proc.) ir žemo

degumo (56 proc.). Numatytas kasmetinis mineralizuotų juostų atnaujinimas (apie 40 km per metus), parengtas miškų priešgaisrinių priemonių žemėlapis.

Medžioklėtvarka. Miškai priskirti elnių veisimo zonai. Apskaičiuotas leistinas žvėrių skaičius – 763 sąlyginiai elniai (532 elniai, 26 briedžiai ir 612 stirnų). Leistina šernų banda – 869 vnt. Nustatytas minimalus papildomų pašarų kiekis žiemos sąlygomis, rekomenduojamas pašarinių laukelių plotas 54,8 ha. Numatytos biotechninės ir želdinių apsaugos priemonės.

Rekreacija ir poilsio organizavimas miškuose. Biržų regioninio padalinio prižiūrimų miškų teritorijoje rekreacinės paskirties miškai užima 140,6 ha plotą, tai yra 0,4 proc. nuo viso ploto. Rekreaciniams miškams priskirti miško parkai, rekreaciniai miško sklypai, saugomų teritorijų rekreacinių zonų miškai, miestų miškai. Biržų regioniniame padalinyje prižiūrimiems miškams parengtas specialus rekreacinio sutvarkymo projektas. Įrengta 19 rekreacijos objektų (poilsia vietės, atokvėpio vietos), 7 jų siūloma atnaujinti. Rekreacinei miškų vertei padidinti suprojektuoti kraštovaizdžio formavimo kirtimai (14,7 ha).

Gamtosauginių priemonių plane aprašytos visos saugomos teritorijos, Natura 2000 tinklo teritorijos, Lietuvos Respublikos saugomos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys, paukščių lizdavietės, kartinės miško buveinės, biosferos poligonų paukščių veisimosi vietos ir jų apsaugos zonos, kitos ekologiškai vertingos teritorijos: pelkiniai miškai, natūralios miško pelkės, laukymės, miško sklypai su pavieniais senmedžiais. Pateiktas visas kompleksas gamtosauginių miško ūkinių priemonių biologinei įvairovei išsaugoti.

Baigiamojoje projekto dalyje pateiktas projektinių sprendinių ekonominis, ekologinis ir socialinis vertinimas. Suprojektuotos miškų ūkinės priemonės užtikrins tausojantį, daugiatakslį miško naudojimą, palaikantį miško ekosistemų stabilumą, esamų gamtinių bei kultūros vertybių ir biologinės įvairovės išsaugojimą, taip pat ekonominę naudą.

Projekto vadovas Nerijus Pivoriūnas
2019 m. vasario 8 d.